

Vergaderjaar 2021–2022

32 802

Toepassing van de Wet openbaarheid van bestuur

Nr. 52

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 maart 2022

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de mondelinge vragen die door het lid Omtzigt zijn gesteld tijdens het vragenuur van dinsdag 1 februari 2022 (Handelingen II 2021/22, nr. 44, item 3).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.G.J. Bruins Slot

Vragen van het lid Omtzigt aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als gesteld tijdens het vragenuur op dinsdag 1 februari 2022 over de afhandeltermijnen van Wob-verzoeken van journalisten.

1. Hoe vaak worden Wob-verzoeken van journalisten binnen de normale wettelijke termijn afgehandeld (in percentage van alle Wob-verzoeken van journalisten)?

Antwoord vraag 1

Hierbij treft u het gevraagde overzicht aan. Nu de vraag onbeperkt in tijd is, is het in het kader van de actualiteit beperkt tot de jaren 2020 en 2021. Ter duiding van de cijfers wil ik er op wijzen dat het beroep van journalist niet beschermd is en dat men geen belang hoeft te stellen bij het Wob-verzoek. Dit maakt dat er ten behoeve van beantwoording van deze vraag een ruime definitie is gehanteerd van een journalist waarbij als uitgangspunt is gehanteerd dat verzoeken die met een vermoedelijk journalistiek oogmerk zijn ingediend, meetellen bij het overzicht. Tegen deze achtergrond kom ik tot het volgende overzicht.

	2020 Aantal verzoeken media (percentage binnen de termijn)	2021 Aantal verzoeken media (percentage binnen de termijn)
AZ	15 verzoeken (33%)	12 verzoeken (42%)
BZK	21 verzoeken (43%)	18 verzoeken (33%)
BuZa	37 verzoeken (12,5%)	39 verzoeken (31%)
DEF	35 verzoeken (57%)	15 verzoeken (47%)
EZK	31 verzoeken (21%)	35 verzoeken (25%)
FIN	49 verzoeken (18%)	41 verzoeken (12,5%)
IenW	20 verzoeken (0%)	10 verzoeken (0%)
JenV	43 verzoeken (18,6%)	55 verzoeken (47,8%)
LNV	17 verzoeken (33%)	13 verzoeken (0%)
OCW	8 verzoeken (62,5%)	12 verzoeken (41,7%)
SZW	20 verzoeken (44%)	9 verzoeken (44%)
VWS ¹	21 verzoeken (19%)	14 verzoeken (35,7%)

¹ De Wob-verzoeken over Corona zijn hierbij niet meegenomen. Dit gelet op het grote aantal verzoeken en de hoeveelheid informatie die wordt opgevraagd, waarbij de documenten gefaseerd openbaar wordt gemaakt. Hierdoor zijn er geen verzoeken binnen de wettelijke termijnen afgerond.

De cijfers geven een beperkt beeld nu het enkel inzicht biedt in de Wob-verzoeken van journalisten. Zoals toegezegd tijdens het vragenuur ben ik voornemens om de kamer jaarlijks te informeren over waar we staan in de opdracht om het percentage tijdig afgehandelde verzoeken omhoog te krijgen. Vooruitlopend daarop zijn deze vragen beantwoord. Dat vereiste een handmatige selectie. De percentages zijn gebaseerd op het aantal genomen besluiten in de jaren 2020 en 2021. Nog lopende Wob-verzoeken zijn buiten beschouwing gelaten. Hierbij is aangesloten bij de huidige wijze van rapporteren. De cijfers kunnen in die zin vertekenen. Ook zijn er in een voorkomend geval besluiten genomen die weliswaar buiten de wettelijke termijn zijn afgehandeld maar wel met uitdrukkelijke instemming van de Wob-verzoeker. In het toegezegde jaarlijkse overzicht wil ik deze informatie voor de toekomst nader gaan differentiëren teneinde de vertekening zoveel mogelijk weg te nemen.

2. Worden Wob-verzoeken weleens bewust vertraagd door ministeries?

Antwoord vraag 2

De Wob stelt termijnen voor het afhandelen van een verzoek. Ik heb geen signalen ontvangen waaruit zou blijken dat er bewust wordt vertraagd bij

het afhandelen van een verzoek. Wel laten de cijfers bij het antwoord op vraag 1 zien dat te veel Wob-verzoeken van in dit geval journalisten niet op tijd worden beantwoord. Zoals ik ook heb aangegeven tijdens het vragenuur gaat het met het tijdig afhandelen van Wob-verzoeken de afgelopen jaren niet goed, dit is een onwenselijke ontwikkeling.

3. Kunt u voorbeelden geven van Wob-verzoeken die bewust vertraagd zijn door de regering?

Antwoord vraag 3

Nee, als aangegeven in mijn antwoord bij vraag 2 heb ik geen signalen ontvangen waaruit zou blijken dat Wob-verzoeken bewust worden vertraagd. Wel erken ik dat we met meer inzet er voor moeten gaan zorgen dat de verzoeken binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Echter, dit is niet van vandaag op morgen geregeld. Zoals ook al eerder is aangegeven door mijn voorganger bij brief van 3 november 2021¹ richten alle departementen zich op de wettelijke taak om Wob-verzoeken tijdig af te doen. Die inzet neemt niet weg dat dit in veel gevallen niet lukt als gevolg van diverse omstandigheden, zoals bijvoorbeeld het gebrek aan een goede informatiehuishouding. Ordening vindt doorgaans alleen plaats in de documentmanagementsystemen, maar informatie (met name mailverkeer) bevindt zich in toenemende mate buiten deze systemen. Naast dat gewerkt wordt aan het verbeteren van de informatiehuishouding (Departementale Actie Plannen), worden door departementen diverse acties ondernomen om de afhandeling van verzoeken te versnellen zoals de inzet van extra capaciteit, betere tooling en waar mogelijk aanscherping van de huidige werkwijze.

¹ Aangangsel Handelingen II 2021/22, nr. 641